Toespraak burgemeester Alberse in gemeenteraadsvergadering 22 december 2011, ter gelegenheid van aanbeveling gemeenteraad tot herbenoeming.

Proces en dank

- Raad, dank voor vertrouwen, dank vertrouwenscommissie voor zorgvuldige wijze waarop procedure is verlopen en de aandacht die jullie er aan hebben besteed. Jullie hebben de herbenoeming meer laten zijn dan een formaliteit of ceremonie. We hebben intensief met elkaar gesproken. Dank ook aan Jeroen, de secretaris van de commissie voor zijn inzet en adequate ondersteuning.

- De aanbeveling gaat nu via de CdK naar de minister. Zij is net nieuw, mw. Spies. Ik ga ervan uit dat ook zij als minister van BZK uw advies overneemt en positief zal adviseren aan de koningin over mijn herbenoeming. Dat is inmiddels wel een gebruik in ons land en daarom voelt het nu eigenlijk alsof het al zover is.

- Uw vertrouwen is gebaseerd op de resultaten van de afgelopen jaren. Die heb ik natuurlijk niet alleen bereikt. Ik dank onze ambtenaren die mij hebben ondersteund met veel inzet en werklust.

- . En dat geldt ook voor de collegialiteit van de leden van het college. We vormen samen een sterk team en hebben plezier in ons werk.

- Ik neem graag deze kans waar om in te gaan op een aantal zaken die de afgelopen jaren hebben gespeeld en nu actueel zijn. Gaat u er rustig voor zitten.

Installatie en DRU

- Bijna zes jaar geleden werd ik geïnstalleerd in de ruimte hier beneden waar nu de bibliotheek is. Toen nog een lege oude fabriek. Als je kijkt wat er nu staat. Iedere streek, gemeente of regio zoekt naar vliegwielen om de economie, de cultuur en de leefbaarheid te ontwikkelen en aantrekkelijk te zijn voor inwoners en bedrijven. En wij hebben hier een pareltje. Het kost wat, het geeft soms veel gedoe en discussie maar we hebben het wel.

Hard werken

- Het gaat goed met de gemeente! Heel veel dingen lukken er. We zijn een gemeente van aanpakkers. Zonder veel borstklopperij hard werken. En niet voor niets. Oude IJsselstreek staat bekend als een gemeente die voorop loopt, een visie heeft en daarin voel ik me thuis. Veel mensen in en buiten de Achterhoek weten dat hier vaak dingen lukken. Er is een lange lijst te noemen.

Discussie

- Het gaat niet vanzelf. Ook niet in deze gemeenteraad. Er wordt stevig gediscussieerd in en buiten de raad en soms hartgrondig van menig verschild. Een stevig debat is gezond, dat heeft een levendige democratie nodig.

- Ik zal mijn best doen om zowel op de inhoud als op het proces onze discussies in goede banen te leiden. En dat vraag ik ook aan u allen. Als we ons houden aan de vaak ongeschreven regels van het bestuurlijke spel om samen, ieder vanuit zijn rol, te komen tot een goed proces en het beste besluit.

Europa en de crisis.

- Ik vind dat er soms te veel wordt gesomberd. In Europa en in Nederland. Ik wil de problemen niet ontkennen, maar ondanks de bankencrisis, de eurocrisis gaan er ook in Nederland heel veel dingen goed. We zijn nog steeds een van de rijkste landen ter wereld. De werkloosheid is lager dan 6%, er is nog nooit zoveel aandacht geweest voor groene en duurzame economie. Economie en ecologie gaan steeds meer samen, nieuwe samenwerkingsverbanden ontstaan tussen overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Ik word daar heel enthousiast van. Fantastisch wat er hier gebeurde in de badkuipenfabriek op 7 februari 2009: de Werkfabriek. We haalden alle journaals die avond. Er ontstond een breed besef dat we nieuwe verbindingen moeten zoeken om de uitdagingen van de toekomst aan te gaan.

- Ik vind het een ontzettend boeiende tijd. Er is minder geld te besteden en dat geeft extra druk en stimulans om scherper aan de wind te varen. In onze *zero based* benadering gaan we dat het komend jaar ook doen. Niet kil bezuinigen, wel de boel financieel goed op orde houden en slimme oplossingen zoeken die passen in deze tijd zonder essentiële voorzieningen voor mensen te schrappen.

- En hoe doen we dat dan? Wat is nu een eigentijdse wijze van besturen die bij u en bij mij past? Zijn we de regenten in de ivoren torens die alleen bezig zijn met hun eigen agenda en oppositie en inspraak ervaren als hobbels die ook nog even genomen moeten worden? Zijn we de stuurloze politici die hun oren volledig laten hangen naar de onderbuikgevoelens in de samenleving? Hoeveel waarde moet je nu hechten aan de reacties van teleurgestelde schrijvers op internetsite van een dagblad? Laten we de signalen oppakken, maar niet meegaan in het negativisme. Het is juist de taak van de politiek om leiderschap te tonen, oplossingen te zoeken en mensen nieuwe perspectieven te bieden.

De samenleving

- De samenleving is complex en wordt steeds complexer. Het is een hele toer voor veel mensen om het allemaal bij te kunnen houden. Het tempo ligt steeds hoger. Hoe bereiken wij onze inwoners en… hoe bereiken onze inwoners ons? Onze samenleving is een netwerksamenleving geworden en dat vraagt om andere vormen van sturing, communicatie en het zoeken naar nieuwe wegen.

  We hebben geëxperimenteerd met burgerjury's en begrotingsforums, de tafel van 10 en de bond van 100 en nog veel meer georganiseerd om die verbinding te zoeken. Blijven volhouden, zou ik zeggen, soms met vallen en opstaan. Blijven zoeken naar aansluiting, ook naar aansluiting met die groepen in de samenleving die zich al lang hebben afgekeerd van de overheid. Die niet meer gaan stemmen en het vertrouwen in de overheid hebben verloren en totaal onverschillig lijken te zijn. Iedereen moet binnen boord blijven.

Rol burgemeester

Ja, de rol van de burgemeester is bijzonder in Nederland. Collega's uit andere landen begrijpen er niet veel van als ik er over vertel. Benoemd door de koningin?! Echt waar?

- Ik ben er best blij mee, zoals het in Nederland gaat, zeker nu de gemeenteraad een centrale rol in het proces heeft. Zou u het echt anders willen die benoemingswijze? Ja, zal in ieder geval D66 zeggen. Maar…. Worden de wethouders echt blij als er een

gekozen burgemeester zou komen met een eigen programma, waar wethouders bij gezocht worden die dat willen uitvoeren? Ze krijgen dan minder invloed. Wordt de raad echt blij als de macht van de burgemeester toeneemt doordat hij een mandaat van de kiezer heeft? De raad krijgt dan minder invloed.

- Wordt de effectiviteit van bestuur en de democratie versterkt als er naast de direct gekozen raadsleden, die op hun beurt de wethouders kiezen , ook nog een gekozen bestuurder het politieke strijdperk betreedt? Het lijkt me niet.

- Nee, ik sta graag tussen de raadsleden van alle partijen met als doel te komen tot goede verhoudingen. Het is zoveel leuker en effectiever wanneer je het een beetje goed met elkaar kunt vinden en inhoudelijk oneens kunt zijn zonder dat de relatie daar onder leidt. Prachtig als dat lukt!

- En ik heb er vertrouwen in dat, na alle ervaringen van het afgelopen jaar, dit het komend jaar nog beter gaat lukken. Ik doe een beroep op u allen om te blijven investeren in elkaar en in goede verhoudingen en omgangsvormen. Ik sta ook graag tussen de gemeente en de inwoners. Niet om stemmen te winnen, maar om vertrouwen te winnen voor de gemeente als geheel. Ik vind het fijn om onafhankelijk te kunnen denken zonder dat ik in mijn functie direct gekoppeld ben aan een partij.

Oppositie

- Maar, was een van de gesprekspunten, lukt het dan ook om echt de burgemeester te zijn van de coalitie en de oppositie? Ik hoorde laatst van een aantal collega burgemeesters dat dit onderwerp in elk herbenoemingsgesprek aan de orde is en dat het antwoord meestal nee is.

- Ik voel me verbonden met het collegeprogramma. Daar werk ik iedere dag aan, samen met de wethouders en ambtenaren om dat te realiseren. Ben je er dan ook nog voldoende herkenbaar als voorzitter van de raad voor de oppositie partijen?
  Ik weet dat dat in de ogen van de oppositie hier niet altijd het geval is. Ik doe daar wel mijn best voor en dat blijf ik doen. Maak me erop attent als dat niet zo zou zijn. Ik vraag om feedback en tegenspraak. Ik wil geen burgemeester zijn waar mensen tegenop zien en niet durven tegenspreken. Dat is de dood in de pot. Ook weet ik dat ik het niet iedereen naar de zin kan maken. Er zijn soms zoveel meningen, verwachtingen en wensen, soms heel tegengesteld.

Politiek gedoe

- Soms is er ook, wat ik dan noem, politiek gedoe. Dan gaat het meer om de poppetjes, de ego’s die met elkaar in de clinch liggen. Dat kan het gevolg zijn van een gezond politiek debat. Als voorzitter van de raad zie ik graag dat er zowel ruimte is voor het scherpe debat als voor inhoudelijk degelijke besluitvorming. Het afgelopen jaar hebben we regelmatig in dit spanningsveld vergaderd. Ik heb er vertrouwen in, met ieders goede wil, dat we met elkaar de komende jaren deze balans zullen blijven zoeken en ook vinden.

Bestuursstijl

Ik zal me voor 100 procent inzetten om oplossingen dichterbij te brengen. Niet met grote gebaren, niet als de grote roerganger die voor de troepen staat of de grote knopendoorhakker. Dat past niet bij mij en doet in mijn ogen ook geen recht aan de positie van de benoemde burgemeester. Ik doe het op mijn manier. Ik ben meer van de kleine gebaren, een duwtje hier, een beetje trekken daar, het benutten van momenten,

mensen samen brengen, motiveren en aansturen. Er zit zoveel positiefs in mensen, zoveel creativiteit en goede wil.

Die krachten aanboren en de ruimte geven. Dat positieve wint het op de lange termijn altijd de cynici, en criticasters die op de tribune blijven zitten. Daarmee wil ik niet zeggen dat we geen kritische volgers moeten hebben. Integendeel. Maar, soms denk ik wel eens als er een lading kritiek komt: Wat doe je er nu eigenlijk zelf aan? Neem zelf ook eens verantwoordelijkheid om zaken op te lossen en wijs niet alleen naar de gemeente.

Pers

- Een democratie vaart wel bij kritische volgers en een onafhankelijke pers die ons scherp houdt. We hebben elkaar nodig. Wij zijn als gemeente zo open en transparant als mogelijk is. Dat is een essentieel en daar zal ik ook altijd voor strijden. Gelukkig hebben we een kritische en scherpe pers. De waakhond van onze democratie. De pers heeft ook een verantwoordelijkheid in de samenleving. Die kun je op verschillende manieren invullen. Mij lijkt een constructief kritische houding het meest bijdragen aan het maatschappelijk debat.

Dames en heren,

- Ik ben ontzettend blij dat jullie met mij verder willen. Blij dat ik hier samen met Marijke kan blijven werken en wonen. Dat ik me kan blijven inzetten voor de publieke zaak. Ik vind het geweldig om er dagelijks mee bezig te mogen zijn om er samen met jullie voor te zorgen dat iedereen in onze gemeente het een beetje goed heeft.

- We genieten van de Achterhoek en ons huis, onze tuin, onze hond en onze buurt in Megchelen. In 2006 lukte het om snel te verhuizen vanuit de Betuwe. Ons huis daar was binnen een week verkocht. We voelden ons direct op ons gemak. Het jaarlijkse ritme van de ganzenhoedsters, de kermissen en volksfeesten, het carnaval, het vogelschieten, de vele grote feesten en recepties, de huwelijken, de herdenkingen en 100 jarigen, het is in onze genen gaan zitten. De Achterhoek is voor ons gewoon de streek waar het ‘gemutlich‘ is. In de vaak toevallige ontmoetingen en reacties van mensen vind ik mijn inspiratie, drijfveer en vaak ook de bevestiging dat we goed bezig zijn. Dat weet je weer voor wie je het doet.

  In het nieuwe jaar wil ik graag weer een ronde maken langs onze dorpen. ‘ Op de koffie bij de burgemeester’ om zo op informele wijze contact te onderhouden en te horen hoe we de banden tussen de inwoners, de dorpen en de gemeente kunnen versterken. Ik nodig jullie allemaal uit om er samen met mij, optimistisch, positief en vol vertrouwen tegenaan te gaan. Er is zoveel gelukt en nog zoveel te doen.

Ik weet zeker dat we dat samen kunnen!

Ik dank u voor uw aandacht.